

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **A. M. Ch.**, zastoupen: Mgr. Umar Switat, advokát se sídlem Praha 6, Papírenská 114/5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9. 2004, č. j. 55Az 862/2003 - 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 12. 9. 2003, č. j. OAM-2439/VL-11-ZA04-2003, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen zákona o azylu) a bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného je vydáno v souladu se zákonem a na základě dostatečně zjištěného stavu věci, neboť stěžovatel nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně

namítá, že žalovaný při rozhodování nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a neopatřil si potřebné podklady, porušil tak § 3 odst. 4 a § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Rovněž se domnívá, že za situace, kdy si žalovaný nezajistil výpovědi žádných svědků, kteří by tvrzení stěžovatele zpochybnili, je třeba vycházet z jeho poslední výpovědi ze dne 11. 8. 2003 a z objektivně uvedených skutečností. Z toho lze jednoznačně zjistit, že je stěžovatel v Alžírsku pronásledován a má obavu o svůj život. Na závěr kasační stížnosti poukazuje stěžovatel na ústavně zaručené právo na soudní ochranu a poněkud nelogicky též na lhůtu podle § 84 s. ř. s. V neposlední řadě požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem a odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Zdejší soud z kasační stížnosti také zjistil, že neobsahuje návrh stěžovatele (tzv. petit) a chybí jí tak jedna z náležitostí podle § 106 odst. 1, § 37 odst. 3 s. ř. s.; bylo tak třeba uvážit zda je přes tento nedostatek kasační stížnost projednatelná. Náležitosti kasační stížnosti jsou stanoveny v § 106 odst. 1 s. ř. s., který odkazuje na § 37 s. ř. s. Podle odst. 5 naposled uvedeného ustanovení je-li podání stíženo vadou, vyzve předseda senátu podatele k jejímu odstranění a stanoví k tomu lhůtu. Nedoplň-li podatel v této lhůtě podání a jedná se o takový nedostatek, který znemožňuje pokračovat v řízení, předseda senátu podání odmítne. Nejvyšší správní soud má však za to, že v daném případě neuvedení petitu v kasační stížnosti nejenže není takovým nedostatkem, kvůli kterému by mohlo dojít k odmítnutí podání, ale není ani takovým nedostatkem k jeho odstranění by měl být stěžovatel vyzván. V případě, kdy stěžovatel brojí kasační stížností proti pravomocnému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba a zpochybňuje zákonnost tohoto rozsudku i postupu jak krajského soudu tak žalovaného, je totiž jediným jeho právně relevantním požadavkem zrušení tohoto rozsudku. Nejvyšší správní soud totiž může, bez ohledu na návrh stěžovatele učiněný v kasační stížnosti, o kasační stížnosti, kterou projednává věcně, rozhodnout jen tak, že jí buď zamítne anebo rozhodnutí krajského soudu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že nelze předpokládat, že by stěžovatel - tedy účastník, který kasační stížnost podal - požadoval její zamítnutí, má zdejší soud za zcela zřejmé, že ačkoli to výslovně neuvedl, navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel namítá jednak nedostatek skutkových zjištění, a to správním orgánem i soudem, porušení zákona při zjišťování skutečného stavu [§ 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.] a nezákonnost, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Prvotní jsou námitky týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu, když jen na základě úplného a řádného zjištění všech rozhodných skutečností lze stavět právní závěry o naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že dne 22. 5. 2003 podal stěžovatel žádost o udělení azylu, kterou odůvodnil tím, že do České republiky přijel v lednu 1999 podnikat, avšak v září 2002 předal doklady zprostředkovateli, který s ním zmizel. Stěžovatel zde nechce žít nelegálně a proto žádá o azyl. V ručně psané žádosti z téhož dne uvedl, že o azyl žádá kvůli terorismu, že chce hledat lepší život a stabilitu. Při pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatel sdělil, že z Alžírsku odjel proto, že tam nebyla možnost sehnat zaměstnání; rozhodl se tudíž odjet za prací do zahraničí. Na druhou stranu však také uvedl, že pro to, aby práci v Alžírsku našel, nedělal vůbec nic, neboť ho živil otec a žádný výdělek vlastně nepotřeboval. Stěžovatel dále poukázal na to, že vystupoval v rozhlase a v tom spatřoval ohrožení svého života, protože v Alžírsku není bezpečno. K dotazu žalovaného sdělil, že v souvislosti s odvysílanými pořady neměl nikdy žádné potíže. Rovněž neměl žádné problémy se státními orgány a není také terorizmem ohrožen více než kdokoli jiný v Alžírsku. Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 9. 2003 stěžovateli azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Pokud jde o řízení před správním orgánem, lze obecně uvést, že je povinností správního orgánu respektovat základní pravidla řízení, vyplývající z § 3 správního řádu vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení, rozvedené a konkretizované v dalších zákonných ustanoveních. V řízení o azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno. Namítá-li stěžovatel, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování, nemůže s ním Nejvyšší správní soud souhlasit. Jak vyplynulo ze správního spisu žalovaný dostatečným způsobem zjistil skutečný stav věci a to jak z výpovědi stěžovatele při pohovoru ze dne 11. 8. 2003 tak ze samotné žádosti o azyl. Při svém rozhodování rovněž přihlédl ke Zprávě Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv v Alžírsku za rok 2002, Informacím Ministerstva zahraničních věcí České republiky z roku 2001 a 2003 a rovněž k databázi ČTK. Dle názoru Nejvyššího správního soudu jsou tato zjištění žalovaného dostatečná pro to, aby v dané věci mohl rozhodnout a nebylo tak třeba vyslýchat žádné další svědky, jak poněkud neurčitě navrhuje stěžovatel v kasační stížnosti. Není tak důvodná námitka, že by žalovaný z uvedených skutečností nevycházel. Jak je již výše uvedeno je povinností žadatele o azyl tvrdit skutečnosti na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Žalovaný pak správně zjistil, že stěžovatel odešel do České republiky primárně za prací a z obecné obavy z teroristických útoků; o azyl

pak požádal z důvodu legalizace svého pobytu. Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, naopak dle názoru soudu řádně zjistil skutečný stav věci v souladu se zákonem a jeho rozhodnutí není zatíženo žádnou vadou; důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tak neobstojí.

Jde-li o rozhodování soudu, ten kromě skutečností uplatněných v průběhu správního řízení musel vycházet i ze žaloby a z důvodů v ní uvedených. Těmi ovšem byly pouze obecné poukazy na porušení jednotlivých ustanovení správního řádu bez konkrétního uvedení v čem je toto porušení spatřováno a dále námitka splnění podmínek uvedených v § 12, případně § 91 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud na základě soudního spisu dospěl k závěru, že se krajský soud v napadeném rozsudku řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami a i jinak postupoval v daném řízení zcela v souladu se zákonem; k naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak nedošlo.

Nakonec stěžovatel namítá nezákonnost rozhodnutí soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, domnívá se totiž, že splňuje podmínky pro udělení azylu. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani řízení před krajským soudem nikdy neuvedl, že by byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani že má obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Naopak vždy tvrdil, že do České republiky odešel primárně za prací a azylovým řízením si zde chce zlegalizovat pobyt. Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že takové důvody nejsou azylově relevantní (viz např. rozsudek ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, uveřejněný pod č. 397/2004 Sb. NSS, a rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Také stěžovatelova obecná obava z teroristických útoků není důvodem pro udělení azylu, neboť jak této obavě tak potenciálním teroristickým útokům mohou být vystaveni všichni lidé a to nejen v Alžírsku. Rovněž stěžovatel během správního řízení neuvedl žádný důvod, který by žalovanému umožňoval udělit azyl podle § 13, případně podle § 14 zákona o azylu. Postup žalovaného i krajského soudu byl tak v souladu se zákonem a naplnění tvrzeného důvodu kasační stížnosti uvedeného v 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebylo zjištěno.

Žádný ze stěžovatelem uváděných důvodů kasační stížnosti tak nebyl shledán, proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. srpna 2005

č. j. 2 Azs 42/2005 - 60

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu